

Beleid en beheerplan straatmeubilair 2023 – 2027

Voorwoord

Gemeente Vijfheerenlanden beschikte nog niet over een beleid- en beheerplan voor straatmeubilair in de openbare ruimte. Dit zorgde ervoor dat er geen duidelijke structuur en organisatie was rondom het beheer en onderhoud van deze objecten. Om die reden heeft de gemeente (team Beleid en Beheer Openbare Ruimte (BBOR)) dit beleid- en beheerplan opgesteld. Het document biedt daarmee voor de gemeente Vijfheerenlanden voor het eerst concreet beleid, beheer en onderhoud van het straatmeubilair.

1. Inleiding

In dit hoofdstuk staat hoe dit document tot stand is gekomen en wat het doel ervan is. Voordat dit verder wordt behandeld, is het belangrijk om duidelijk te maken wat er in dit beleids- en beheerplan wordt bedoeld met 'straatmeubilair' in de openbare ruimte'.

Onder *straatmeubilair* vallen de verkeersborden, bebouwde komportalen, gemeentelijke bewegwijzering borden, straatnaamborden, NBD¹ bewegwijzeringsborden (voormalige ANWB borden), afvalbakken, zitbanken, picknickbanken, afzetpalen, wegversmalling palen, bermplanken, fietsenrekken (incl. fietsenstalling), vlaggenmasten en hekwerken.

1.1 Doel van het beleids- en beheerplan

Er bestond in gemeente Vijfheerenlanden nog geen duidelijke visie en organisatie over beleid en beheer van straatmeubilair in de openbare ruimte. Een beleids- en beheerplan is echter wel nodig, om er zo aan bij te dragen dat de openbare ruimte "schoon, heel en veilig" blijft en om de openbare ruimte aantrekkelijk te houden voor inwoners, ondernemers, bedrijven en bezoekers.

1.2 Aanleiding

Gemeente Vijfheerenlanden is in 2019 ontstaan uit een fusie van de voormalige gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik. De voormalige gemeenten gingen elk op een eigen manier om met het beheer en onderhoud van het straatmeubilair in de openbare ruimte. Het is belangrijk dat er één werkwijze en één beleid gevoerd gaat worden, zodat er in de verschillende gebieden niet anders wordt omgegaan met het straatmeubilair en er ook geen gebieden worden achtergesteld. Dit zou anders een negatief effect kunnen hebben op de openbare ruimte in dat gebied en op de gevoelens en belangen van inwoners.

Naast houvast bieden aan de interne organisatie, is het de bedoeling om met dit document ook de inwoners te laten zien dat de gemeente het belangrijk vindt dat het straatmeubilair goed onderhouden wordt. Het laat zien hoe de gemeente dit onderhoud gaat doen én het toont de beleidskaders waarmee rekening gehouden moet worden.

1.3 Werkwijze

Dit beleids- en beheerplan is tot stand gekomen met behulp van verkeerskundig adviesbureau Ronnico en met input van medewerkers van de teams Beleid en Beheer Openbare Ruimte, Verkeer, Wonen Werken Recreëren, Duurzaamheid, coördinatoren van de Wijkteams en Financiën. Alle verkregen input is gelegd naast de financiële middelen die beschikbaar zijn.

2. Wettelijke kaders

Voor het straatmeubilair is er wetgeving waaraan de gemeente zich moet houden bij het beheer en onderhouden van deze objecten in de openbare ruimte. Deze wetgeving staat in dit hoofdstuk vermeld.

2.1 Landelijke Wet- en regelgeving

Het beheer en onderhoud van het straatmeubilair wordt uitgevoerd binnen de wettige en beleidsmatige kaders die hierop van toepassing zijn:

- Gemeentewet;
- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten;

1) Nationale Bewegwijzeringsdienst

- Burgerlijk wetboek;
- Wegenverkeerswet (WVW 1994);
- Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (RVV1990);
- Besluit Administratieve Bepalingen Wegverkeer (BABW);
- Uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens (UVS BABW).

2.1.1 Algemene aansprakelijkheid

De gemeente draagt als eigenaar en beheerder van haar voorzieningen, waaronder de bebording en het meubilair, de bestuurlijke verantwoordelijkheid en - in civielrechtelijke zin - ook de verantwoordelijkheid voor de technische staat van deze voorzieningen. Voldoet de gemeente niet aan de daaruit voortvloeiende zorg voor de instandhouding van deze voorzieningen, dan kan het voor de hieruit voortvloeiende schade verantwoordelijk worden gesteld. Het gaat dan om de wettelijke aansprakelijkheid, de naleving van wettelijke regelgeving, en om de risicoaansprakelijkheid op grond van het Burgerlijk Wetboek (BW 1992).

Indien de beheerder aansprakelijk wordt gesteld voor schade door gebreken aan voorzieningen, dan dient de beheerder aan te kunnen tonen dat zij in het kader van dit beheer van deze voorzieningen aan haar zorgplicht heeft voldaan. Dit houdt in dat ten minste aangetoond moet kunnen worden dat:

- de voorzieningen conform de wettelijke voorschriften zijn aangebracht en worden onderhouden;
- regelmatig inspecties worden uitgevoerd;
- preventief onderhoud is uitgevoerd;
- klachten en meldingen adequaat worden afgehandeld. De gemeente Vijfheerenlanden gebruikt hiervoor het Zaaksysteem.

2.1.2 Wegenverkeerswet (WVW 1994)

De Wegenverkeerswet vormt de basis van de verkeersregelgeving in Nederland. De krachtens deze wet vastgestelde regels strekken tot het verzekeren van:

- De verkeersveiligheid op de weg.
- Het beschermen van weggebruikers en passagiers.
- Het in stand houden van de weg.
- Het gebruik van de weg.

De artikelen 14 tot en met 20 van de WVW 1994 omvatten regels omtrent verkeerstekens en maatregelen op of aan de weg. Hierin is bepaald dat bij Algemene maatregel van bestuur nadere regels worden vastgesteld betreffende:

- Het toepassen van verkeerstekens en onderborden.
- Het aanbrengen of verwijderen van voorzieningen ter regeling van het verkeer.
- Vaststelling van de bebouwde kom inzake de Wegenverkeerswet.

2.1.2.1 Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (RVV 1990)

Het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 is een uitvoeringsbesluit bij de Wegenverkeerswet 1994. In het RVV zijn de verkeersregels en verkeerstekens te vinden die in Nederland van toepassing zijn. Daar moet zowel de weggebruiker als de wegbeheerder zich aan houden. Dit betekent voor verkeersborden dat geen andere bebording mag worden toegepast dan vermeld in bijlage I van het RVV 1990. Hoofdstuk III, paragraaf 2 met daarin de artikelen 76 t/m 81 regelen de verkeerstekens op het wegdek.

2.1.2.2 Besluit Administratieve Bepalingen Wegverkeer (BABW)

Het BABW omvat de voorschriften voor de beheerder van de weg. In het BABW zijn de voorschriften vastgelegd voor de toepassing en de plaatsing van verkeerstekens en andere maatregelen ter regulering van het verkeer en de daarbij te hanteren procedures (verkeersbesluiten). Verder bevat het BABW de administratieve regels voor de uitgifte van gehandicaptenparkeerkaarten en de aanstelling van verkeersbrigadiers.

Uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens (UVS BABW)

De UVS BABW bevat de voorschriften voor de wegbeheerder betreffende de inrichting, plaatsing, kleur, afmeting en materiaal van verkeerstekens en onderborden.

Alle verkeersborden en verkeerstekens volgens bijlage I van het RVV 1990 staan in het VNVF Bordenboek (2017).

Het VNVF Bordenboek beschrijft de criteria voor het plaatsen van verkeersborden en verkeerstekens. Deze regels vloeien voort uit de Uitvoeringsvoorschriften BABW en zijn leidend.

Normen en richtlijnen De hiervoor beschreven regelingen schrijven voor dat verkeersvoorzieningen in technische zin moeten voldoen aan de volgende normen:

- Verkeersborden en bewegwijzering NEN-3381-2020 en NEN-EN 12899-1;
- Straatnaam- en huisnummerborden NEN-1772-2014
- CROW Richtlijnen en aanbevelingen

De NEN 3381-2020 geeft de eisen, classificatie en beproevingsmethoden voor verkeersborden en geeft aanvullende eisen ten aanzien van afmetingen, materialen, kleuren en luchttechnische eigenschappen.

De NEN-EN 12899-1 specificeert eisen voor volledige samenstellen van borden (met inbegrip van draagconstructies), borden (verkeersborden met inbegrip van oppervlaktematerialen), verkeersborden (zonder oppervlaktematerialen) en voor andere belangrijke componenten (retro reflecterende folie, draagconstructies en verlichtingsarmaturen).

De NEN-1772-2014 stelt de eisen aan Uniforme uitvoering en plaatsing van straatnaamborden en huisnummerborden en geeft aanvullende eisen ten aanzien van afmetingen, materialen, kleuren en luchttechnische eigenschappen.

CROW-Richtlijn(en)

De volgende publicaties van het CROW bevatten richtlijnen voor het beheer en onderhoud van verkeersvoorzieningen:

- Richtlijn beheer en onderhoud verkeerstekens.
- Leidraad sanering verkeerstekens.
- Richtlijnen voor de bebakening en markering van wegen.
- Integrale toegankelijkheid van de openbare ruimte.
- Richtlijn bewegwijzering.
- Richtlijn parkeerbebording.
- Beeldkwaliteit Openbare Ruimte.

Deze richtlijnen geven een handvat voor inrichtingskeuzes en geven richtlijnen voor plaatsing, onderhoud en beheer van bebording en meubilair. Deze richtlijnen zijn opgesteld door werkgroepen van deskundigen op basis van ervaringen uit de praktijk

3 Gemeentelijk beleid

Het uitvoeren van beheer en onderhoud aan straatmeubilair is gebaseerd op wettelijke kaders, zoals beschreven in hoofdstuk 2, maar ook op door de gemeente zelf opgelegde kaders en doelstellingen.

3.1 Kwaliteitsniveau

Het basisniveau voor het beheer en onderhoud van het straatmeubilair is kwaliteitsniveau 'B'. Hierbij wordt uitgegaan van een eenduidige, uniforme beeldkwaliteit. Dit kwaliteitsniveau staat voor een voldoende, veilig en functioneel onderhoudsniveau.

Kwaliteitsniveau	Beeldkwaliteit	Technische kwaliteit
A+	Zeer goed	(zo goed als) nieuw; perfect onderhouden
A	Goed	Technisch goed in orde
B	Voldoende	Heel en veilig
C	Matig	Minimale kwaliteit, veiligheid komt in geding.
D	Slecht	Onveilig, kans op aansprakelijkheid

In bijlage 3 wordt kwaliteit van straatmeubilair nader toegelicht.

3.2 Inspecties van het areaal

Elke 5 jaar voeren we inspecties uit op het areaal wat valt onder straatmeubilair. Enerzijds omdat de gemeente als beheerder aansprakelijk is voor ongevallen die te wijten zijn aan onvoldoende onderhoud. Anderzijds omdat deze inspecties de basis vormen voor het actualiseren van dit plan en de daarbij komende financiële effecten.

3.3 Duurzaamheid

Wanneer straatmeubilair vervangen moet worden, wordt voornamelijk in het inkooptraject gekeken hoe bijgedragen kan worden aan duurzaamheid en circulariteit. Er zijn diverse studies uitgevoerd waarbij objecten van hout, composiet, staal en beton met elkaar zijn vergeleken. De uitkomsten verschillen vaak sterk van elkaar. Het is op voorhand dus niet te zeggen welk materiaal beter geschikt is voor

de specifieke toepassing. Wel kan er gekeken worden naar duurzaamheidsprestaties van bedrijven zelf. Dit zal dan ook in de aanbestedingsfase gestimuleerd worden. Op deze wijze verwerken wij duurzaamheid in het beheerplan.

3.4 Gemeentelijke regelgeving verkeersborden

Voor de toepassing van bebording die niet onder de Wegenverkeerswet valt, zoals aangegeven in hoofdstuk 2, is gemeentelijke regelgeving van toepassing zoals beschreven in de Algemene Plaatselijke Verordening.

Op grond van de gemeentewet heeft de gemeenteraad de bevoegdheid lokale regelgeving uit te vaardigen en te sanctioneren. Deze regelgeving heeft tot doel de gemeente netjes en leefbaar te houden voor iedereen. Op basis van de APV worden onder andere de volgende verbods- en informatieborden in de openbare ruimte geplaatst:

- Bebording Parkeerverbod grote voertuigen;
- Bebording hondenbeleid;
- Bebording verbod vuil te storten;
- Bebording toegang plantsoenen, speelweides.

3.5 Inwoners participatie

Het laten meedenken en meebeslissen bij het plaatsen van straatmeubilair is maatwerk en per locatie verschillend. Daarom is het van belang dat onze inwoners betrokken worden bij het plaatsen van nieuw straatmeubilair. Voor de verschillende objecten worden onze inwoners betrokken bij het proces.

Zitbanken

Verzoeken van inwoners voor het plaatsen van een zitbank gebeuren in overleg met de wijkambassadeur en worden afgestemd met de omgeving waar de zitbank gewenst is.

Afzetpaaltjes

De locatie van afzetpaaltjes wordt afhankelijk van de locatie afgestemd met de direct omwonenden. Vaak gebeurt het plaatsen van deze objecten naar aanleiding van een verzoek van onze inwoners of wanneer blijkt dat er schade wordt toegebracht aan de openbare ruimte.

Fietssluisjes

Het doel van een fietssluisje is het beperken van overlast die vaak veroorzaakt wordt door fietsers en bromfietzers. Deze fietssluisjes worden altijd in overleg met de omwonenden geplaatst om de verkeersveiligheid te waarborgen. Het uitgangspunt is om deze zo minimaal mogelijk toe te passen voor het behoud van de toegankelijkheid van de openbare ruimte.

Hekwerken

Hekwerken worden alleen geplaatst als dat noodzakelijk is voor bijvoorbeeld de (verkeers)veiligheid. Het nieuw te plaatsen hekwerk wordt afhankelijk van de locatie afgestemd met de omwonenden/belanghebbenden.

Locaties verkeersborden en straatnaamborden

Verkeersborden en straatnaamborden zijn onvermijdelijk in de buitenruimte. In uitzonderlijke gevallen wordt de locatie afgestemd met de direct omwonenden. Dit geldt eigenlijk alleen als er geen geschikte locatie is te vinden waar niemand hinder van de borden ondervindt.

4 Beheer en onderhoud

De gemeente is verantwoordelijk voor een veilige, schone en duurzaam ingerichte openbare ruimte. Dit bereikt de gemeente door het beheer en onderhoud aan het straatmeubilair goed te organiseren (zorgplicht). In dit hoofdstuk is beschreven hoe de gemeente Vijfheerenlanden het onderhoud aan het straatmeubilair verzorgt.

4.1 Beheer areaal gegevens

De areaalgegevens zijn in december 2021 verzameld en vastgelegd. Medio 2022 worden de gegevens vervolgens geïmplementeerd in het beheersysteem van de gemeente. Het is van belang dat mutaties in het areaal worden bijgehouden zodat de administratie van het areaal up-to-date blijft. Het bijhouden van de mutaties is een doorlopend proces.

4.2 Inspecties van het areaal

Tijdens de inspecties worden de geconstateerde gebreken en de te nemen onderhoudsmaatregelen in het beheersysteem verwerkt. Snel en eenvoudig te herstellen gebreken (kwaliteitsniveau D) worden direct aansluitend verholpen. De overige werkzaamheden worden opgenomen in de onderhoudsplanning.

4.3 Dagelijks onderhoud

Om de openbare ruimte schoon en veilig te houden is het van belang om straatmeubilair goed te blijven onderhouden. Er wordt dagelijks onderhoud uitgevoerd en dit bestaat uit:

- Het herstellen van schades;
- Het vervangen van verkeersborden en straatnaamborden;
- Het rechtzetten, vervangen en bijplaatsen van afzetpalen;
- Het vervangen van zitbanken en afvalbakken die stuk zijn;
- Het incidenteel schoonmaken van straatmeubilair;
- Het legen van afvalbakken.

4.4 Vervangingen

In tegenstelling tot bij andere beheerdisciplines, waar we spreken van groot of gepland onderhoud, is dit bij straatmeubilair meer gericht op het één op één vervangen van objecten. Straatmeubilair wordt niet vervangen op basis van een technische levensduur maar op basis van beeldkwaliteit.

Objecten waarvan tijdens de inspectie is vastgesteld dat zij niet meer door middel van onderhoud op het gewenste kwaliteitsniveau kunnen worden gebracht, worden vervangen. Het vervangen van straatmeubilair wordt voornamelijk uitgevoerd tijdens geplande riool- en wegreconstructies.

4.5 Schoonmaken straatmeubilair

Om de beeldkwaliteit op kwaliteit B te houden is het gewenst om straatmeubilair vaker schoon te gaan maken en verkeersborden recht te gaan zetten. Het grote voordeel hierbij is dat het straatmeubilair in de buitenruimte er netter uit gaat zien en naar verwachting ook minder snel vervangen hoeft te worden.

Binnen de huidige formatie was tot nu toe slechts incidenteel ruimte om straatmeubilair schoon te maken en verkeersborden recht te zetten. Doordat er binnen het team Wijkteams Uitvoering in 2022 is uitgebreid met 3 fte's ontstaat er ruimte om straatmeubilair structureel te gaan schoonmaken. Hierdoor wordt vanaf 2023 het schoonmaken van straatmeubilair structureel ingepland.

4.6 Meldingen en verzoeken

Meldingen (klachten) en verzoeken van inwoners, bedrijven of hulpdiensten komen binnen bij de gemeente via het Servicecentrum fysiek domein. Meldingen met betrekking tot het straatmeubilair worden via het Zaaksysteem doorgezet naar de coördinatoren van de wijkteams. Zij nemen de meldingen in behandeling en stemmen indien nodig af met de beheerder.

5 Bestaand areaal

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de omvang van het areaal, de waarde en de kwaliteit van straatmeubilair wat de gemeente Vijfheerenlanden in haar bezit heeft.

5.1 Areaal Vijfheerenlanden

In 2021 is het complete areaal straatmeubilair geïnventariseerd en geïnspecteerd door verkeerstechnisch adviesbureau Ronnico.

Bij deze inventarisatie zijn in overeenstemming met de gemeente ook onderstaande aanvullende acties in beeld gebracht:

- Welke verkeersborden weggehaald kunnen worden/kunnen vervallen;
- Waar nog verkeersborden toegevoegd moeten worden;
- Welke verkeersborden vervangen moeten worden.

De drie bovenstaande maatregelen zijn na de inventarisatie uitgevoerd in alle kernen met uitzondering van Leerdam en Vianen. De reden dat deze kernen nog niet geactualiseerd zijn op deze maatregelen heeft te maken dat het beschikbare budget hier niet toereikend voor was. In paragraaf 7.1.1 wordt verder ingegaan op het aanpassen van de verkeersborden in de kernen Leerdam en Vianen inclusief het benodigde budget.

5.2 Overzicht type straatmeubilair

De gemeente Vijfheerenlanden heeft diverse soorten straatmeubilair. In het onderstaande overzicht staan per hoofdgroep de actuele areaalgegevens vermeld.

Type straatmeubilair	Aantal	eenheid
Verkeersborden	7162	stuks
Bebouwde komportalen	214	stuks
Straatnaamborden	2163	stuks
Bewegwijzeringborden	434	stuks
Verkeersbordpalen	3640	stuks
NBD wegwijzers	160	stuks
Afvalbakken	1407	stuks
Zitbanken	506	stuks
Picknickbanken	57	stuks
Afzetpaaltjes (incl. fietspad paaltjes rood/wit)	7574	stuks
Wegversmalling palen	713	stuks
Fietsparkeervoorzieningen	750	stuks
Hekwerken (totale lengte 9639 meter)	522	stuks
Vlaggenmasten	74	stuks

In bijlage 1 worden de verkeersborden nader toegelicht en onderverdeeld op type.

5.3 Vervangingswaarde

De vervangingswaarde van alle straatmeubilair objecten die door de gemeente Vijfheerenlanden worden beheerd is circa € 7,5 miljoen. De vervangingswaarde is gebaseerd op technische levensduur verwachting van de verschillende type straatmeubilair. De verwachte technische levensduur van de verschillende typen staat aangeven in bijlage 2

5.4 Kwaliteitsniveau van het areaal

In onderstaande tabel is de in 2021 uitgevoerde kwaliteitsbeoordeling weergegeven per type straatmeubilair. Per kwaliteitsbeoordeling staan de aantallen vermeld.

Type straatmeubilair	Kwaliteit A	Kwaliteit B	Kwaliteit C	Kwaliteit D
Verkeersborden	4466	1648	615	433
Bebouwde komportalen	74	20	5	0
Borden in komportalen	615	40	12	0
Snelheidsportalen	75	36	8	3
Borden in snelheidsportalen	229	51	15	9
Straatnaamborden	1442	447	170	104
Bewegwijzeringborden	281	109	36	18
NBD wegwijzers	Inventarisatie / Inspectie moet nog plaatsvinden			
Verkeersbordpalen	1699	1071	696	174
Afvalbakken	436	738	205	28
Zitbanken en picknickbanken	232	244	84	3
Afzetpaaltjes	Niet geïnspecteerd op kwaliteit ¹			
Wegversmalling palen	Niet geïnspecteerd op kwaliteit ²			
Fietsparkeervoorzieningen	Niet geïnspecteerd op kwaliteit ³			
Hekwerken	196	273	51	2
Vlaggenmasten	Niet geïnspecteerd op kwaliteit ⁴			

¹Afzetpaaltjes worden niet geïnspecteerd op kwaliteit maar op scheefstand. Veel afzetpaaltjes hebben lichte aanrijshade waardoor kwaliteit B niet wordt gehaald. Vanuit het oogpunt van duurzaamheid worden afzetpaaltjes pas vervangen als ze stuk zijn, of wanneer een herinrichting plaatsvindt waarbij geconstateerd wordt dat de kwaliteit dusdanig slecht is.

²Wegversmallingspalen worden niet geïnspecteerd op kwaliteit maar op scheefstand en op voldoende reflectie (zichtbaarheid). Veel wegversmallingspalen hebben lichte aanrijdschade waardoor kwaliteit B niet wordt gehaald. Vanuit het oogpunt van duurzaamheid worden deze palen pas vervangen als ze stuk zijn of als de reflectie (zichtbaarheid bij donker) niet meer in orde is.

³Fietsparkeervoorzieningen worden niet geïnspecteerd op kwaliteit maar op functionaliteit. Fietsparkeervoorzieningen worden vanuit het oogpunt van duurzaamheid pas vervangen als ze stuk zijn of tijdens een herinrichting.

⁴Vlaggenmasten worden niet geïnspecteerd. Vlaggen masten zijn opgeslagen op de gemeentewerven en worden geplaatst bij speciale gelegenheden. Als ze stuk, of niet meer representatief zijn worden ze vervangen.

6 Organisatie

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven over het personeel dat benodigd is om uitvoering te geven aan het beleid en beheer van straatmeubilair.

6.1 Formatie

Het huidige beheer en onderhoud van het straatmeubilair in de gemeente Vijfheerenlanden wordt uitgevoerd met inzet van onderstaande formatie.

Team Beleid & Beheer

0,1 fte Beleidsadviseur;

0,4 fte Beheerder straatmeubilair;

Wijkteams

0,1 fte Coördinator Wijkteams

0,7 fte Voorman uitvoering/werkvoorbereiding

0,5 fte Straatmakers/medewerker voor herstel straatmeubilair*

0,2 fte Algemeen medewerker voor schoonmaak straatmeubilair**

*Deze 0,5fte is opgenomen binnen de formatie van de 3fte die is opgenomen in het beheerplan onderhoud wegverhardingen.

** Deze 0,2 fte zal vanaf 2023 worden ingezet zie hiervoor paragraaf 4.5

7 Maatregelen

Dit hoofdstuk beschrijft de noodzakelijke maatregelen voor de komende 5 jaar om het areaal op het gewenste kwaliteitsniveau te onderhouden. De afgebeelde foto's zijn bestaande objecten in de gemeente Vijfheerenlanden. Deze dienen als voorbeeld maar zijn niet per definitie bepalend. In het Handboek Inrichting Openbare Ruimte staat beschreven aan welke eisen het straatmeubilair moet voldoen. Dit handboek wordt bij werkzaamheden in de openbare ruimte als basis gebruikt door interne en externe projectleiders.

7.1 Verkeersborden

Op basis van de uitgevoerde inspectie in 2021 dienen de komende 5 jaar 1048 verkeersborden vervangen te worden omdat deze onder het kwaliteitsniveau B zijn gezakt.

Voor 2023 tot en met 2027 staat gepland om 200 verkeersborden per jaar te vervangen die onder het kwaliteitsniveau B zijn gezakt.

Verkeersborden	2023	2024	2025	2026	2027
Vervangen borden die niet meer voldoen aan NEN3381	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000

Uitgangspunten:

1. De gemiddelde aanschafprijs van een verkeersbord is € 125,00 (inclusief bevestigingsmateriaal en uitvoering door eigen personeel).
2. Van de verkeersborden met klasse III waarvoor geen jaartal bekend is, is het kwaliteitsbeeld bepalend voor de nodige vervanging. Na 2027 zal dit bepaald moeten worden aan de hand van een nieuwe schouw (zie hoofdstuk 4.4).
3. Vervanging van borden is gebaseerd op borden die ouder zijn dan 20 jaar en borden ouder dan 10 jaar (klasse 0, I en II).

7.1.1 Op orde brengen verkeersborden Leerdam en Vianen

Tijdens de inventarisatie van de verkeersborden is geconstateerd dat niet alle bebording meer actueel is. Dit is bijvoorbeeld ontstaan omdat er in het verleden een herinrichting heeft plaatsgevonden waarbij de bebording niet is aangepast.

In 2021 is gestart met het verkeerskundig op orde brengen van de verkeersborden. De overbodige borden en/of dragers zijn verwijderd en de ontbrekende (wettelijk) noodzakelijke borden en/of dragers in de verkeersmaatregel zijn geplaatst. In 2021 en 2022 zijn alle kernen met uitzondering van Vianen en Leerdam op orde gebracht. De reden dat deze kernen nog niet geactualiseerd zijn op deze maatregelen heeft te maken dat het beschikbare budget hier niet toereikend voor was.

Voor het verkeerskundig op orde brengen van de kernen Leerdam en Vianen is eenmalig extra budget nodig.

Verkeersborden	2023	2024	2025	2026	2027
Verkeerskundig op orde brengen Leerdam	€ 110.000				
Verkeerskundig op orde brengen Vianen	€ 60.000				

7.2 Straatnaamborden

Op basis van de uitgevoerde inspectie in 2021 dienen de komende 5 jaar 274 straatnaamborden vervangen te worden omdat ze onder het kwaliteitsniveau B zijn gezakt. In 2022 is hiermee gestart en de komende vijf jaar is dit een doorlopend proces.

Straatnaamborden	2023	2024	2025	2026	2027
Te vervangen SNB die niet voldoen aan NEN1772	€ 4.150	€ 4.150	€ 4.150	€ 4.150	€ 4.150

Uitgangspunt:

De gemiddelde aanschafprijs van een straatnaambord is € 90,00 (inclusief bevestigingsmateriaal en uitvoering door eigen personeel).

Hieronder staan 3 voorbeelden van straatnaamborden met verschillende bevestigingmethoden

7.3 Bewegwijzering

Op basis van de uitgevoerde inspectie in 2021 blijkt dat een groot deel van de bewegwijzering aan vervanging toe is. Voordat overgegaan wordt op vervanging zal in overleg worden bepaald welke objecten hiervoor nog in aanmerking komen.

Het beleid van de toeristische bewegwijzering en reguliere bewegwijzering valt onder verkeer, recreatie en economische zaken. Beleid en richtlijnen worden in 2022/2023 getoetst en vastgesteld. Het beheer van de bewegwijzering borden valt onder het team Beleid en Beheer Openbare Ruimte.

De lokale bewegwijzering bestaat uit wegwijzers naar publieke gebouwen, sportcomplexen, industrie, parkeerroutes en toeristische locaties. Hieronder staat als voorbeeld een foto van de bewegwijzering die staat in de Kerkstraat te Leerdam.

Naast de lokale bewegwijzering staat in de gemeente ook bewegwijzering voor regionale doelen. Dit zijn de voormalige ANWB-bewegwijzeringsobjecten.

Deze bewegwijzeringsobjecten worden sinds 1 januari 2015 beheerd door de Nationale Bewegwijzeringdienst (NBD). Dit is wettelijk geregeld in de Wegenverkeerswet.

De Nationale Bewegwijzeringdienst (NBD) is verantwoordelijk voor:

- Het opstellen van bewegwijzeringsplannen voor utilitaire bewegwijzering;
- De landelijke regie op de totstandkoming van de bewegwijzering, over de grenzen van de wegbeheerders heen;
- Het opbouwen, onderhouden en beschikbaar stellen van de bewegwijzeringsdata in het Nationaal Wegwijzerbestand.

De NBD maakt plannen voor alle borden die verwijzen naar geografische bestemmingen en behoren tot het regionale en/of landelijke systeem van verwijzingen: de blauwe borden met witte letters (autoverkeer) en de witte borden met rode letters (fietsverkeer).

NBD wegwijzer autoverkeer
Locatie Aime Bonnastraat Vianen

NBD wegwijzer fietsverkeer
Locatie Huibertweg Hei en Boeicop

Volgens artikel 153a van de Wegenverkeerswet betaalt elke gemeente een vaste bijdrage per bewegwijzeringobject aan de NBD voor het beheer. Het tarief is vastgesteld op € 22,50 per bewegwijzeringobject. In de gemeente Vijfheerenlanden staan 160 bewegwijzeringobjecten.

De gemeente is verantwoordelijk voor:

- Het onderhoud en/of het vervangen van het bewegwijzering object als gevolg van ouderdom of schade.
- Het aanleveren van de objectgegevens aan de NBD voor de database na plaatsing nieuwe bewegwijzering.

In de database van de NBD zijn op dit moment niet alle 160 bewijzeringobjecten voorzien van de juiste objectgegevens. In 2023 is opgenomen om deze objecten eenmalig te inventariseren en te inspecteren en de complete gegevens aan te leveren bij de NBD.

Ten aanzien van de bewegwijzering wordt voor de periode 2023 t/m 2027 rekening gehouden met een bedrag van € 7.500 per jaar voor vernieuwen van deze objecten. Na de inspectie van de NBd-bewegwijzeringobjecten wordt zichtbaar welk bedrag daadwerkelijk nodig is.

7.4 Afzetpaaltjes

In de gemeente staan in totaal 7574 palen van diverse types. Uit de inventarisatie is gebleken dat veel afzetpaaltjes staan op locaties waar niet direct een afzetpaal noodzakelijk is. Veel paaltjes staan echter wel met een reden, bijvoorbeeld om parkeren tegen te gaan of om te voorkomen dat een bocht wordt afgesneden.

Locatie Schoolstraat Vianen

Locatie Dorpsplein Meerkerk

Afzetzpalen zijn obstakels en in het kader van een toegankelijk openbare ruimte is het gewenst om zo min mogelijk obstakels te hebben. Om deze reden zal bij elke vervanging of aanleiding bekeken worden of het afzetzpaaltje nog wel noodzakelijk is. Aanvullend hierop zijn de afzetzpalen gevoelig voor schade waardoor de beeldkwaliteit B veelal niet gehaald wordt en de gemeente met hoge vervangingskosten wordt geconfronteerd.

Op basis van ervaringen wordt ervan uitgegaan dat jaarlijks 5% (150 stuks afzetzpalen) vervangen moet worden binnen het dagelijks onderhoud als gevolg van schades e.d. Het vervangen van de palen wordt uitgevoerd door de wijkteams.

Bij weg- en of rioolconstructies is het uitgangspunt om de aanwezige palen te vernieuwen en/of niet terug te plaatsen (heroverwegen).

Uitgangspunten:

De gemiddelde aanschafprijs van een afzetzpaal is € 90,00 (inclusief bevestigingsmateriaal en uitvoering)

7.5 Geleidebakens (wegversmallingpalen)

In de gemeente staan in totaal 500 geleidebakens van diverse types. Als snelheidsremmende maatregelen zijn veelal wegversmallingen aangebracht en om deze extra te laten opvallen worden geleidebakens geplaatst. De geleidebakens zijn erg onderhoudsgevoelig vanwege aanrijdschade, immers de weg wordt versmald. Hieronder staan twee foto's met blauwe en rode geleidebakens.

Op basis van ervaringen wordt ervan uitgegaan dat jaarlijks 10% (50 stuks) vervangen moet worden binnen het dagelijks onderhoud. Het vervangen van de geleidebakens wordt uitgevoerd door de wijkteams.

Bij weg- en of rioolconstructies is het uitgangspunt om de aanwezige geleidebakens te vernieuwen tenzij de geleidebakens recentelijk zijn geplaatst. Dan worden ze herplaatst.

Uitgangspunten:

De gemiddelde aanschafprijs van een geleidebakken is € 250,00 (inclusief bevestigingsmateriaal en uitvoering).

7.6 Afvalbakken

In de gemeente staan in totaal 1419 afvalbakken van diverse types. Op basis van de uitgevoerde inspectie in 2021 dienen in 2022 jaar 28 afvalbakken vervangen te worden gebaseerd op kwaliteit D (ofwel alleen de bak en/of de paal). De 204 stuks afvalbakken die beoordeeld zijn op kwaliteit C zullen verspreid over de jaren 2023 t/m 2027 vervangen worden. Bij weg- en of rioolconstructies is het uitgangspunt om de afvalbakken te vernieuwen tenzij de afvalbakken recentelijk zijn geplaatst. Dan worden ze herplaatst.

Hieronder staan vier foto's van type afvalbakken die voorkomen in de gemeente

7.7 Hekwerken

In de gemeente staat in totaal 10.774 meter aan hekwerken. Op basis van de uitgevoerde inspectie in 2021 wordt ervan uitgegaan dat jaarlijks circa 1% van de totale lengte aan hekwerken vernieuwd dient te worden, dat komt neer op 108 meter per jaar. Voor het vervangen van hekwerken wordt een aannemer ingeschakeld.

Hieronder staan twee foto's van soorten hekwerken die voorkomen in de gemeente

Daarnaast heeft de gemeente een onderhoudscontract met Heras Hekwerken voor de toegangspoort naar Dorpshuis 't Spant in Ameide. Hieronder staat een foto van deze toegangspoort.

Uitgangspunt:

De gemiddelde vervangingskosten voor een hekwerk is € 92,50 (inclusief verwijderen bestaand hekwerk).

7.8 Fietsparkeervoorzieningen

In de gemeente staan in totaal 750 fietsparkeervoorzieningen.

Bij weg- en of rioolconstructies is het uitgangspunt om de fietsparkeervoorzieningen te vernieuwen tenzij de fietsparkeervoorzieningen recentelijk zijn geplaatst. Dan worden ze herplaatst.

Op de volgende pagina staan twee voorbeelden van fietsparkeervoorzieningen die voorkomen in de gemeente.

7.9 Zitbanken

In de gemeente staan in totaal 570 zitbanken. Op basis van ervaringen wordt ervan uitgegaan dat jaarlijks 1% (6 stuks) van de zitbanken gerepareerd of hersteld moet worden binnen het dagelijks onderhoud. Het onderhoud van de zitbanken wordt uitgevoerd door de wijkteams.

Hieronder staan drie foto's van type zitbanken die voorkomen in de gemeente

Bij weg- en of rioolconstructies is het uitgangspunt om de zitbanken te vernieuwen tenzij de zitbanken recentelijk zijn geplaatst. Dan worden ze herplaatst.

7.9.1 Speciale zitelementen

In de gemeente Vijfheerenlanden bevinden zich ook 2 stuks speciale zit gelegenheden. De kosten voor het beheer en onderhoud van deze objecten zijn minimaal.

Locatie Haven Lexmond

Locatie Brugdijk Vianen

8 Financiën

In deze paragraaf wordt ingegaan op de middelen die de komende vijf jaar nodig zijn voor het onderhoud en de instandhouding van het straatmeubilair in de openbare ruimte.

8.1 Huidige begroting en financiële situatie

In de huidige begroting is tot 2025 € 10.140,- beschikbaar voor dagelijks onderhoud (exploitatie) en € 100.000 (kapitaallasten) voor vervangingen van straatmeubilair in de openbare ruimte. Voor de periode 2023 t/m 2027 is er gekeken welke kosten er daadwerkelijk nodig zijn om te voldoen aan de gestelde beleidskaders en beheerstrategie.

8.2 Financieel meerjarenoverzicht

In het financiële overzicht op de volgende pagina staan de bedragen vermeld die nodig zijn voor het in stand houden van het straatmeubilair in de periode 2023 t/m 2027 met een doorkijk naar de periode 2028 t/m 2031.

Tot 2023 werd nieuw straatmeubilair betaald vanuit een investeringsbudget ter grootte van € 100.000. De afgelopen periode is duidelijk geworden dat dit budgettaire niet correct is. Het betreft namelijk voornamelijk vernieuwen van bestaand straatmeubilair. Vanaf 2023 is om deze redenen het complete budget ondergebracht in een exploitatiebudget. Gevolg is wel dat het benodigde exploitatiebudget flink verhoogd wordt. Daar staat tegenover dat het in de begroting opgenomen investeringsbudget van € 100.000 voor de jaren 2023, 2024 en 2025 komt te vervallen.

Financieel overzicht straatmeubilair planperiode 2023 t/m 2027 met een doorkijk naar de periode 2028 t/m 2031

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Dagelijkse onderhoud									
Rechten en herstellen straatmeubilair	€ 10.140	€ 10.140	€ 10.140	€ 10.140	€ 10.140	€ 10.140	€ 10.140	€ 10.140	€ 10.140
Darabeheer in GBI	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Subtotaal	€ 13.140	€ 13.140	€ 13.140	€ 13.140	€ 13.140	€ 13.140	€ 13.140	€ 13.140	€ 13.140,000
Inspectie									
Inspectie straatmeubilair	€ 0	€ 0	€ 0	€ 30.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 30.000	€ 0
Schnouw verkeersborden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Inventarisatie en inspectie NBD wegwijzers	€ 9.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Subtotaal	€ 9.000	€ 0	€ 0	€ 30.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 30.000	€ 0
Contracten									
Onderhoudscontract toegangspoort Dorshuis 't Spant Ameide	€ 800	€ 800	€ 800	€ 800	€ 800	€ 800	€ 800	€ 800	€ 800
Contract NBD*	€ 3.735	€ 3.735	€ 3.735	€ 3.735	€ 3.735	€ 3.735	€ 3.735	€ 3.735	€ 3.735
Subtotaal	€ 4.535	€ 4.535	€ 4.535	€ 4.535	€ 4.535	€ 4.535	€ 4.535	€ 4.535	€ 4.535
Verenigingen									
Verkeersborden	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Bedouwde komportalen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Straatnaamborden	€ 4.150	€ 4.150	€ 4.150	€ 4.150	€ 4.150	€ 4.150	€ 4.150	€ 4.150	€ 4.150
Bewegwijzeringborden	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500
Afvalbakken	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500
Zitbanken/Picknickbanken	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
Afzetpaaltjes	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500
Wegersmalling palen	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500
Fietsparkeeroorzieningen	€ 3.850	€ 3.850	€ 3.850	€ 3.850	€ 3.850	€ 3.850	€ 3.850	€ 3.850	€ 3.850
Hekwerken	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Subtotaal	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
economische kosten									
Verkeerskundig op orde brengen verkeersborden Laendram	€ 110.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Verkeerskundig op orde brengen verkeersborden Vianen	€ 60.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Subtotaal	€ 170.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totale jaarlijkse kosten straatmeubilair	€ 296.675	€ 117.675	€ 117.675	€ 147.675	€ 117.675	€ 117.675	€ 117.675	€ 147.675	€ 117.675

Bijlage 1 Type verkeersborden

De verschillende type aanwezige verkeersborden in Vijfheerenlanden.

Verkeersborden op basis van de WVV 1994

De RVV-verkeersborden die op basis van de WVV 1994 worden aangebracht zijn opgenomen in bijlage I van het RVV 1990. In artikel 15 van de WVV 1994 en artikel 12 van de BABW is aangegeven wanneer voor het plaatsen of verwijderen van deze borden een verkeersbesluit is vereist.

Vijfheerenlanden	Aantal
RVV - Verkeersborden	4659
Dragers	3760

Verkeersborden op basis van gemeentelijke regelgeving

Dit betreft de borden die op basis van de APV of de Parkeerverordening zijn aangebracht.

Bebording in het kader van de APV voor Vijfheerenlanden

Ten behoeve van de regulering en de handhaving van de APV voor Vijfheerenlanden zijn de volgende verkeersborden in de openbare ruimte geplaatst.

Vijfheerenlanden	Aantal
RVV – Verkeersborden op basis van gemeentelijke regelgeving	188
Dragers	103

Bebording in het kader van de gemeentelijke parkeerverordening 18-03-2021

Ten behoeve van de regulering en handhaving van de parkeerverordening zijn de volgende RVV-verkeersborden in de openbare ruimte geplaatst:

- Belanghebbende plaatsen (vergunninghouders);
- Bijzondere parkeerplaatsen (arts);
- Gehandicaptenparkeerplaatsen (op naam/kenteken).

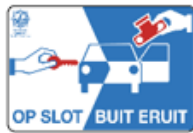

Vijfheerenlanden	Aantal
(RVV) –Verkeersborden op basis van de gemeentelijke parkeerverordening	226
Dragers	218

Niet RVV-borden

Naast de borden die op basis van de WWV 1994 en de gemeentelijke regelgeving zijn geplaatst zijn ook de onderstaande niet-RVV borden geplaatst in Vijfheerenlanden.

Vijfheerenlanden	Aantal
Niet RVV-borden	2836
Dragers	2199

Bijlage 2 Technische levensduur straatmeubilair

De verwachte technische levensduur van de verschillende type straatmeubilair

Type straatmeubilair	Technische levensduur in jaren
Verkeersborden	20 jaar
Bebouwde komportalen	15 jaar
Straatnaamborden	25 jaar
NBD bewegwijzering	25 jaar
Afvalbakken	20 jaar
Zitbanken	25 jaar
Picknickbanken	25 jaar
Afzetpaaltjes	30 jaar
Wegversmalling palen	10 jaar
Fietsparkeervoorzieningen	25 jaar
Hekwerken	40 jaar
Vlaggenmasten	25 jaar

Bijlage 3 Kwaliteit straatmeubilair

Adequaat beheer en onderhoud voorkomt dat objecten sneller verslechteren dan op basis van de gemiddelde levensduur mag worden verwacht en voorkomt dat investeringen vroegtijdig verloren gaan.

Wat is kwaliteit?

Ten aanzien van de kwaliteit van straatmeubilair in de openbare ruimte wordt onderscheid gemaakt tussen beeldkwaliteit en technische kwaliteit.

Beeldkwaliteit

De kwaliteitscriteria die betrekking hebben op het aanzicht en de netheid worden aangeduid met de term 'beeldkwaliteit'. Het al dan niet realiseren van deze kwaliteitscriteria is niet van invloed op het technisch functioneren van het object.

Technische kwaliteit

Bij het begrip technische kwaliteit gaat het om de technische functionele eisen die aan een object worden gesteld zodat het kan functioneren voor het doel waarvoor het is aangebracht.

Bepalen beeldkwaliteit

In de gemeente Vijfheerenlanden is de beeldkwaliteit van alle geïnventariseerde objecten bepaald door middel van een visuele inspectie. Per object is één kwaliteitscriterium beoordeeld: het criterium dat het meest bepalend is voor de beeldkwaliteit van het object. De beeldkwaliteit van bord en drager is apart vastgelegd.

Kwaliteitscatalogus

De kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte van het CROW biedt een systematiek om de kwaliteit van objecten te categoriseren. Per kwaliteitscriterium kan op een schaalbalk uit een vijftal kwaliteitsniveaus worden gekozen. De kwaliteitsniveaus variëren van zeer goed (A+) tot te slecht (D).

- Kwaliteitsniveau A+ staat voor 'zeer hoog'.
- Kwaliteitsniveau A staat voor 'hoog'.
- Kwaliteitsniveau B staat voor 'voldoende/functioneel'.
- Kwaliteitsniveau C, matig, is de minimale kwaliteit waarbij nog net aan de minimum kwaliteitseisen wordt voldaan.
- Bij kwaliteitsniveau D voldoet het object niet meer aan de wettelijke en/of functionele eisen.

Beeldkwaliteit borden

De kwaliteit van de borden wordt vastgesteld door middel van visuele inspecties. Voor verkeersborden is het met name belangrijk dat ze goed zichtbaar zijn. Bij de beoordeling van de zichtbaarheid van verkeersborden wordt gelet op:

1. Reflectieklasse. Er wordt onderscheid gemaakt in geen retroreflectie, klasse I, klasse II of klasse III en Ultimate Sign.
2. Plaats van het bord en bordhoogte. Dit is vastgesteld in de uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens.
3. Afmeting. De afmeting van het verkeersbord wordt vastgesteld op de manier als omschreven in de NEN 3381-2020.
4. Locatie. Een verkeersbord kan ongunstig staan ten opzichte van de aanstraalrichting van de koplampen.
5. Schadebeeld, deuken, folie beschadigd, gaten
6. Observatiehoek. Hoe groter de afstand tussen de ogen en de koplampen, hoe minder retroreflectie wordt waargenomen.
7. Helderheid. Hoe meer het straatbeeld verlicht is (omgevingsverlichting), hoe hoger de retroreflectie op het bord moet zijn om op te vallen.

A+	A	B	C	D
				
Het bord is aan de voorzijde niet beplakt of beklad.	Het bord is aan de voorzijde beplakt met een enkele kleine sticker en is niet beklad.	Het bord is aan de voorzijde beplakt door grotere stickers of affiches of is beklad met een kleine tekening.	Een groot deel van het bord is aan de voorzijde beplakt door een affiche/affiches of is beklad met een tekening.	Een zeer groot deel van het bord is aan de voorzijde beplakt door een affiche/affiches en/of is beklad met een forse tekening.
mate van beplakking/graffiti 0% per bord	mate van beplakking/graffiti ≤ 2% per bord	mate van beplakking/graffiti ≤ 5% per bord	mate van beplakking/graffiti ≤ 10% per bord	mate van beplakking/graffiti > 10% per bord
racisme/aanstootgevend nee	racisme/aanstootgevend nee	racisme/aanstootgevend nee	racisme/aanstootgevend nee	racisme/aanstootgevend ja

Beeldkwaliteit meubilair

De kwaliteit van het meubilair wordt vastgesteld door middel van visuele inspecties. Bij de beoordeling van de kwaliteit van het meubelstuk wordt gelet op:

1. Beplakking en graffiti.
2. Bevuiling.
3. Dekking van de coating/folie en krassen
4. Deuken en gaten
5. Kleurechtheid
6. Scheefstand.
7. Overgroei door beplanting

A+	A	B	C	D
				
De afvalbak is niet beplakt of beklad.	De afvalbak is beplakt met een enkele kleine sticker en is niet beklad.	De afvalbak is beplakt door grotere stickers of affiches of is beklad met een kleine tekening.	Een groot deel van de afvalbak is beplakt door een affiche/affiches of is beklad met een tekening.	Een zeer groot deel van de afvalbak is beplakt door een affiche/affiches en/of is beklad met een forse tekening.
mate van beplakking/graffiti 0% per afvalbak	mate van beplakking/graffiti ≤ 2% per afvalbak	mate van beplakking/graffiti ≤ 5% per afvalbak	mate van beplakking/graffiti ≤ 10% per afvalbak	mate van beplakking/graffiti > 10% per afvalbak
racisme/aanstootgevend nee	racisme/aanstootgevend nee	racisme/aanstootgevend nee	racisme/aanstootgevend nee	racisme/aanstootgevend ja

Beeldkwaliteit bewegwijzering

De kwaliteit van de wegwijzers wordt vastgesteld door middel van visuele inspecties. Voor bewegwijzering is het met name belangrijk dat ze goed zichtbaar zijn. Bij de beoordeling van de zichtbaarheid van wegwijzers wordt gelet op:

1. Reflectieklasse. Er wordt onderscheid gemaakt in geen retroreflectie, klasse I, klasse II of klasse III en Ultimate Sign.
2. Plaats van het bord en bordhoogte. Dit is vastgesteld in de uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens.
3. Locatie. Een wegwijzer kan ongunstig staan ten opzichte van de aanstraalrichting van de koplampen.
4. Schadebeeld, deuken, folie beschadigd, gaten.
5. Observatiehoek. Hoe groter de afstand tussen de ogen en de koplampen, hoe minder retroreflectie wordt waargenomen.
6. Helderheid. Hoe meer het straatbeeld verlicht is (omgevingsverlichting), hoe hoger de retroreflectie op het bord moet zijn om op te vallen.